

Dr.Havva KAÇAN¹, Nuray TEKELİ²

Hemşirelik Öğrencilerinde Narsistik Kişilik Eğilimleri / Narcissistic Personality Tendencies in Nursing Students

1. Kastamonu Üniversitesi, hkacan@kastamonu.edu.tr

2. Sultangazi Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi, NuRaYTeKeLi_1995@hotmail.com

Gönderim Tarihi | Received: 20.12.2020, Kabul Tarihi | Accepted: 14.10.2021, Yayın Tarihi | Date of Issue: 1.08.2022, DOI: 10.25279/sak.832816

Atıf | Reference: "KAÇAN, H.; TEKELİ, N. (2022). Hemşirelik Öğrencilerinde Narsistik Kişilik Eğilimleri. *Sağlık Akademisi Kastamonu (SAK)*, 7 (2), s.314- 325."

Öz

Giriş: Kişilik yapısı, bireyin yaşam tarzını ve seçimlerini etkiler. Narsistik kişiliğin bazı meslek gruplarında baskın olması tercih edilmez. Bu bilgiler doğrultusunda hasta bakımında ön planda olan hemşirelik öğrencilerinin narsistik kişilik yapısı merak konusudur. **Amaç:** Hemşirelik bölümünde okuyan öğrencilerin narsistik düzeyi ve etkileyen değişkenleri incelemek amacıyla yapılmıştır. **Gereç ve Yöntem:** Tanımlayıcı tipte planlanan çalışma bir devlet üniversitesinin hemşirelik bölümünde okuyan toplam 400 öğrenci ile yapılmıştır. Verilerin toplanmasında, öğrencileri tanımlayıcı sorular ile "Narsistik Kişilik Envanteri (NKE)" kullanılmıştır. Verilerin analizinde t-testi, Anova testi, sayı, yüzde, ortalama, standart sapma, Scheffe testi kullanılmıştır. **Bulgular:** Hemşirelik öğrencilerinin "narsistik kişilik" ortalaması 8.415 ± 1.822 'dir. Hemşirelik öğrencilerinin narsistik puan ortalamaları ile okudukları sınıf düzeyi karşılaştırıldığında anlamlı bir ilişkiye rastlanmıştır. 1.sınıf olanların narsistik kişilik puanları (8.895 ± 2.013), 3.sınıf ($X= 8.222 \pm 1.549$) ve 4.sınıf ($X=8.078 \pm 1.751$) olanların narsistik kişilik ortalamalarından yüksek bulunmuştur ($p < 0.05$). Sosyo-kültürel faaliyet yapanların narsistik kişilik puanları ($X=8.213$) yapmayanlara göre ($X=8.748$) düşük anlamlı bulunmuştur ($p < 0.05$). **Sonuç ve Öneriler:** Hemşirelik öğrencileri orta düzey narsistik kişiliğe sahiptir. Narsistik kişilik öğrencilerin sınıf düzeyleri artışı ile azalmaktadır. Sosyal kültürel etkinlik yapan öğrencilerin narsistik kişiliği düşüktür. Verilen hemşirelik eğitiminin narsistik kişilik üzerinde etkili olduğunu söyleyebiliriz. Orta düzeyde narsistik hemşirelik öğrencilerinin eğitim sürecinde değerlendirilmesi ve meslek hayatında da ele alınması gereken bir durum olarak düşünülmektedir. Hemşirelik eğitimi ile olumlu kişilik özelliklerine sahip hemşirelerin yetiştirilmesi sonucu mesleki başarı ve doyumlarının daha fazla olması kaçınılmazdır.

Anahtar Kelimeler: Psikiyatri Hemşireliği, Hemşirelik Öğrencileri, Narsistik Kişilik

Abstract

Introduction: Personality structure affects the lifestyle and choices of the individual. Narcissistic personality is not preferred to be dominant in some occupational groups. In line with this information, the narcissistic personality structure of nursing students, who are at the forefront of patient care, is a matter of curiosity. **Aim:** It was conducted to examine the narcissistic level of the students studying in the nursing department and the variables that affect it. **Materials and Methods:**The descriptive study was conducted with a total of 400 students studying at the nursing department of a state university. The Narcissistic

Personality Inventory was used with the descriptive questions for the students to collect the data. T-test, Anova test, number, percentage, mean, standard deviation, Scheffe test were used in the analysis of the data. Results: The average "narcissistic personality" of nursing students is 8.415 ± 1.822 . When the average scores of the nursing students' narcissistic scores were compared with their grade level, a significant relationship was found. Narcissistic personality scores of students' was higher than average ($p < 0.05$). Narcissistic personality scores of those engaged in socio-cultural activities ($X = 8.213$) were found to be lower than those who did not ($X = 8.748$). Conclusion and suggestions: Nursing students have middle-level narcissistic personalities. Narcissistic personality decreases with increasing grade levels of students. We can say that the nursing education that students' receive during their undergraduate education has an effect on the narcissistic personality. It is inevitable that nurses with positive personality traits will have higher professional success and satisfaction as a result of nursing education.

Keywords: Psychiatric Nursing, Nursing Students, Narcissistic Personality

1. Giriş

Toplumlar farklı türde kişilik yapısına sahip bireylerden oluşur. Kişilik, bireyin her işlevinde otomatik olarak kendini gösteren, kolayca değişmeyen, büyük ölçüde bilinçdışı olarak kazanılmış davranış örüntüleri, algılama ve düşünme biçimleridir (Eren, 2010). Bireyin kişilik yapısı, bireyin yaşam biçimini, yaptığı seçimlerini etkiler. Bireyin yaptığı seçim yalnızca kendi yaşamını değil diğer bireylerin de yaşamını (eş seçimi, meslek seçimi vs.) etkileyecektir. Literatürde hemşirelik öğrencilerinin bölüm tercihinde aile yapısı, çevre koşulları, ekonomik olanaklar kadar kişilik özelliklerinin de belirleyici olduğu vurgulanmaktadır (Kırağ, 2015). Bireyin bireysel tercihlerinden olan meslek seçiminde kişilik yapısının önemi vurgulanmaktadır (Arslan, 2017; Hacıoğlu, 2020). Bu kişilik yapılanması içerisinde son zamanlarda bahsedilen narsistik kişiliktir. Narsisizm, kişinin kendisini başkalarından üstün görmesi ve kendi bedenine ve ruhuna duyduğu hayranlık olarak tanımlanmaktadır (Campbell ve Miller, 2014; Oğuz, 2016). DSM-IV de Narsistik Kişilik Bozukluğu erken erişkinlik döneminde başlayan, üstünlük duygusu ve beğenilme gereksinimi ile birlikte empati yoksunluğu olarak tanımlanmaktadır (Köroğlu ve Bayraktar, 2007). Kişinin diğer insanlar tarafından sevilme, beğenilme, takdir edilme vb. tepkiler alması her insanı mutlu eder. İşte bu beklentiler ya da gereksinimler, narsistik gereksinimlerdir. Ama bu gereksinimlerin ifadesi çoğu zaman olumsuz duygu yaşantısına yol açabilmektedir (Özmen, 2006). Her insan bir dereceye kadar kendine âşıktır ve bu konuda, diğerlerinin kendisine hak vermesini bekler. Ancak benliğe duyulan ilgi ve verilen önemin, psikiyatrik tedavi gerektirecek şekilde yoğunlaşması, bir kişilik bozukluğu olarak patolojik narsisizmi ortaya çıkarmaktadır. Toplumda görülme sıklığı %2-6 arasında olan narsistik kişilik bozukluğu, kendini aşırı derecede önemseme ve aynı alanda eş benzeri olmadığı şeklinde büyüklük duygusuna kapılma, eleştirilere tahammül edememe ve öfke hissi ile karakterizedir. Benlik saygıları düşüktür, ilişkilerinde kırılgan ve depresyona yatkındırlar (Kraus ve Reynolds, 2001). Bu bilgi doğrultusunda hasta bakımında ön planda olan hemşirelik öğrencilerinin narsistik kişilik yapısı merak konusudur. Çünkü hemşirelik mesleğini seçen üniversite öğrencilerinden fedakarlık ve adanmışlık gibi değerlere sahip olması beklenir. Hemşirelik mesleği doğası gereği uzun nöbetler, aşırı iş yükü, belirsiz iş tanımları, rol çatışması, rol belirsizliği, tükenmişlik gibi durumların yoğun olarak yaşandığı meslek grupları arasındadır. Aynı zamanda hemşirelik mesleği ekip işbirliği içinde olması gereken bir meslektir. Narsistik kişilik özelliğine sahip olan bir hemşire, kendisinin en doğrusunu bildiğini düşünebilir. Böylece hastanın bakımı sırasında hekimin söylediğinden farklı bir yöntemle daha kolay risk alabilir

ve eğer alanında da yetkin değilse, hastanın hayatına mal olabilecek bir uygulama hatasına sebep olabilir (Özer ve diğerleri, 2016). Hemşirelik öğrencilerinde narsistik kişilik özelliklerinin baskın olması hemşirelik mesleğine olumsuz yansır. Bu nedenle narsistik kişiliği baskın olan öğrencilerin eğitim sürecinde değerlendirilmesi ve meslek hayatında da ele alınması gereken bir durum olarak düşünülmektedir. Çünkü üniversite öğrencilerinin narsistik kişilik yapısını, meslek algısı ve eğitim ortamları desteklemektedir (Hacıoğlu, 2020). Sağlık kurumlarında hemşire davranışlarını gözleminin ve eğitim programları ile konuya dikkat çekilmesinin gerekli olduğuna yönelik çalışmalar bulunmaktadır (Özer ve diğerleri, 2016). Narsistik kişilik bozukluğu yalnızca klinik vakalarla yapılan bir çalışma olmamalıdır. Bu konuda yapılmış çalışmalar olgu sunumu şeklinde olup araştırma makalesine ihtiyaç bulunmaktadır. Ayrıca literatürde hemşirelik öğrencileri ile yapılmış sınırlı sayıda çalışmaların olması nedeniyle araştırmamız bu boyutu ile hemşire eğitimcileri için yol gösterici olacaktır.

Bu araştırmada hemşirelik bölümünde okuyan öğrencilerin narsistik düzeyi belirlenerek bu düzeyin sınıf, cinsiyet, anne ve baba eğitim durumu, ekonomik durum, aile yapısı gibi değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğini incelemektir. Elde edilen sonuçlara göre risk taşıyan öğrencilerin erken dönemde psikososyal desteğin sağlanması amaçlanmıştır.

2. Gereç ve Yöntem

2.1. Araştırmanın Türü

Bu çalışma bir Devlet Üniversitesi'nin Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümünde okuyan hemşirelik öğrencilerinin narsistik düzeylerinin incelenmesi amacıyla tanımlayıcı olarak yapılmıştır.

2.2. Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Çalışma 2017-2018 Eğitim öğretim dönemi, hemşirelik bölümünde okuyan ve örneklem seçimine gidilmeden araştırmaya katılmayı kabul eden 1, 2, 3 ve 4. sınıfta okuyan 400 öğrenci ile yapılmıştır.

2.3. Veri Toplama Araçları

Verilerin toplanmasında öğrencileri tanımlayıcı 13 sorudan oluşan form, Salim Atay tarafından 2009 yılında geliştirilmiş olan 16 maddeden oluşan Narsistik Kişilik Envanteri kullanıldı. Envanterden alınacak toplam puan 0-16 arasındadır (Atay, 2009).

2.4. Verilerin Toplanması

Araştırmaların verileri, öğrencilerin derse geldikleri zaman diliminde ders hocalarından izin alınarak sınıf ortamlarında araştırmacılar tarafından toplanmıştır. Soru formu ve ölçekler öğrenciler tarafından doldurulmuştur.

2.5. Araştırmanın Etik Yönü

Araştırmanın yapılabilmesi için Kastamonu Üniversitesi, Fen, Mühendislik ve Sağlık Bilimleri Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulundan 2.11.2017 tarih 2019/2456.2665 sayı numarası ile etik kurul izni alınmıştır. Fakülte dekanlığından yazılı izin alınmıştır. Ölçeğin uygulanması için kullanım izni alınmıştır. Uygulama sırasında Helsinki Deklarasyonu'na uygun hareket edilmiştir.

2.6. Verilerin Değerlendirilmesi

Verilerin değerlendirilmesinde t-testi, Tek yönlü (One way) Anova testi, sayı, yüzde, ortalama, standart sapma kullanılmıştır. Anova testi sonrasında farklılıkları belirlemek üzere tamamlayıcı post-hoc analizi olarak Scheffe testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgular %95 güven aralığında, %5 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

Narsistik kişilik puanının normal dağılım gösterip göstermediğini belirlemek üzere Kurtosis (Basıklık) ve Skewness (Çarpıklık) değerleri incelenmiştir. Kurtosis (0.879) ve Skewness (0.412) olup ilgili literatürde, değişkenlerin basıklık çarpıklık değerlerine ilişkin sonuçların +1.5 ile -1.5 (Tabachnick & Fidell, 2013), +2.0 ile -2.0 (George & Mallery, 2010) arasında olması normal dağılım olarak kabul edilmektedir. Narsistik kişilik puanının normal dağılım gösterdiği saptanmıştır. Verilerin analizinde parametrik yöntemler kullanılmıştır.

3. Bulgular

Öğrencilerin %46.8'si 21-23 yaşında, %76.8 'i bayan, %35.5'i 4.sınıf, %97.8'i bekar, %3.2'sinin kardeşi yok, %41.0'i 3+ den fazla kardeşe sahip, %24.5'i geniş aile, %68 'i çekirdek aileye sahip, %8 'nin ekonomik durumu kötü, %74.8'nin ekonomik durumu orta, %50 'si devlet yurdunda kalmakta, %62.7'sinin anne eğitimi ilk okul mezunu, %8.8'nin üniversite mezunudur (Tablo 1).

Tablo 1. Öğrencilerin Tanımlayıcı Özelliklerinin Dağılımı

	Gruplar	Frekans(n)	Yüzde (%)
Yaş	18-20	157	39.2
	21-23	187	46.8
	24 ve üzeri	56	14.0
Cinsiyet	Bayan	307	76.8
	Bay	93	23.2
Sınıf	1.sınıf	95	23.8
	2.sınıf	73	18.2
	3.sınıf	90	22.5
	4.sınıf	142	35.5
Medeni Durum	Evli	9	2.2
	Bekar	391	97.8
Kardeş Sayısı	Yok	13	3.2
	1	88	22.0
	2	135	33.8
	3+	164	41.0
Aile Türü	Geniş aile	98	24.5
	Çekirdek aile	272	68.0
	Diğer	30	7.5
Aile Ekonomik Algısı	İyi	69	17.2
	Orta	299	74.8
	Kötü	32	8.0
Yaşadığı Yer	Arkadaşlarıyla evde	69	17.2
	Devlet yurdu	200	50.0
	Özel yurt	74	18.5
	Ailesiyle	57	14.2
Anne Eğitim Durumu	Okuma yazma bilmiyor	34	8.5
	İlk Okul	251	62.7

	Lise	80	20.0
	Üniversite ve üstü	35	8.8
Anne Mesleği	Ev Hanımı	319	79.8
	Memur	39	9.8
	Serbest meslek	5	1.2
	Diğer	37	9.2
Baba Eğitim Düzeyi	Okuma yazma bilmiyor	9	2.2
	İlk Okul	163	40.8
	Lise	127	31.8
	Üniversite ve üstü	101	25.2
Baba Mesleği	İşçi	55	13.8
	Memur	96	24.0
	Serbest Meslek	54	13.5
	Diğer	195	48.8
Sosyo Kültürel Faaliyet	Evet	249	62.3
	Hayır	151	37.8
	Toplam	400	100.0

Araştırmaya katılan öğrenciler'in "Narsistik Kişilik" ortalaması 8.415 ± 1.822 (Min=0; Maks=14) ile orta düzeyde olduğu saptanmıştır (Tablo 2).

Tablo 1. Öğrencilerin Narsistik Kişilik Düzeyi

	N	Ort	Ss	Min.	Max.
Narsistik Kişilik	400	8.415	1.822	0.000	14.000

Araştırmaya katılan öğrencilerin narsistik kişilik puanları ortalamalarının yaş, cinsiyet, kardeş sayısı, aile türü, aile ekonomik algısı, kendi ekonomik algısı, yaşadığı yer, anne eğitim durumu, anne mesleği, baba eğitim düzeyi, baba mesleği, çocuklukta yalnızlık duygusu, çocuklukta başarısızlık deneyimi olma durumu, çocukluk çağında unutamadığı bir korku yaşama, ailenin her zaman başarı beklentisi değişkenleri açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan test sonuçlarına göre grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmamıştır ($p > 0.05$). Araştırmaya katılan öğrencilerin narsistik kişilik puanları ortalamalarının sınıf değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan Tek yönlü varyans analizi (Anova) sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($F=4.823$; $p=0.003 < 0.05$). Farklılığın hangi gruptan kaynaklandığını belirlemek üzere Post Hoc testi uygulanmıştır. Buna göre; 1.sınıf olanların narsistik kişilik puanları (8.895 ± 2.013), 3.sınıf olanların narsistik kişilik puanlarından (8.222 ± 1.549) yüksek bulunmuştur. 1.sınıf olanların narsistik kişilik puanları (8.895 ± 2.013), 4.sınıf olanların narsistik kişilik puanlarından (8.078 ± 1.751) yüksek bulunmuştur. 2.sınıf olanların narsistik kişilik puanları ($8,685 \pm 1,870$), 4.sınıf olanların narsistik kişilik puanlarından (8.078 ± 1.751) yüksek bulunmuştur. Araştırmaya katılan öğrencilerin narsistik kişilik puanları ortalamalarının sosyo-kültürel faaliyet değişkeni açısından anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla yapılan t-testi sonuçlarına göre; grup ortalamaları arasındaki fark anlamlı bulunmuştur ($t=-2.875$; $p=0.004 < 0.05$). Sosyo-kültürel faaliyet yapanların narsistik kişilik puanları ($X=8.213$), sosyo-kültürel faaliyet yapmayanların narsistik kişilik puanlarından ($X=8.748$) düşük bulunmuştur (Tablo 3).

Tablo 2. Öğrencilerin Narsistik Kişilik Düzeyinin Tanımlayıcı Özellikler İle Karşılaştırması

Demografik Özellikler	n	Narsistik Kişilik	Test İstatistikleri
Yaş	Ort ± SS		F=0.618
18-20 Yaş	157	8.535±1.873	p=0.539
21-23 Yaş	187	8.316±1.850	
24 ve Üzeri	56	8.411±1.581	
Cinsiyet	Ort ± SS		
Bayan	307	8.485±1.755	t=1.404
Bay	93	8.183±2.021	p=0.161
Sınıf	Ort ± SS		
1.sınıf	95	8.895±2.013	F=4.823
2.sınıf	73	8.685±1.870	p=0.003
3.sınıf	90	8.222±1.549	
4.sınıf	142	8.078±1.751	
PostHoc=			1 > 3, 1 > 4, 2 > 4 (p<0.05)
Kardeş Sayısı	Ort ± SS		
Yok	13	8.231±1.235	F=0.444
1	88	8.307±1.556	p=0.722
2	135	8.556±1.633	
3 Ve Üzeri	164	8.372±2.122	
Aile Türü	Ort ± SS		
Geniş Aile	98	8.643±1.835	F=1.793
Çekirdek Aile	272	8.298±1.780	p=0.168
Diğer	30	8.733±2.100	
Aile Ekonomik Algısı	Ort ± SS		
İyi	69	8.565±1.736	F=0.487
Orta	299	8.405±1.920	p=0.615
Kötü	32	8.188±0.780	
Kendi Ekonomik Algısı	Ort ± SS		
İyi	68	8.853±1.926	F=2.628
Orta	273	8.293±1.889	p=0.074
Kötü	59	8.475±1.237	
Yaşadığı Yer	Ort ± SS		
Arkadaşlarıyla Evde	69	8.058±1.626	F=1.630
Devlet Yurdu	200	8.465±2.020	p=0.182
Özel Yurt	74	8.351±1.359	
Ailesiyle	57	8.754±1.806	
Anne Eğitim Durumu	Ort ± SS		
Okuma Yazma Bilmiyor	34	8.765±2.075	F=0.832
İlk Okul	251	8.410±1.919	p=0.477
Lise	80	8.213±1.438	
Üniversite ve Üstü	35	8.571±1.632	
Anne Mesleği	Ort ± SS		
Ev Hanımı	319	8.382±1.776	F=1.134
Memur	39	8.231±1.597	p=0.335
Serbest Meslek	5	8.200±1.095	
Diğer	37	8.919±2.408	
Baba Eğitim Düzeyi	Ort ± SS		
Okuma Yazma Bilmiyor	9	8.222±1.394	F=0.852
İlk Okul	163	8.503±1.762	p=0.466
Lise	127	8.213±1.942	
Üniversite ve Üstü	101	8.545±1.797	
Baba Mesleği	Ort ± SS		
İşçi	55	8.327±1.528	F=0.839
Memur	96	8.542±1.535	p=0.473
Serbest Meslek	54	8.685±1.931	
Diğer	195	8.303±1.991	

Sosyo Kültürel Faaliyet	Ort ± SS		
Evet	249	8.213±1.816	t= -2.875
Hayır	151	8.748±1.790	p=0.004
Çocuklukta Yalnızlık Duygusu	Ort ± SS		
Evet	164	8,573±1,769	t=1,449
Hayır	236	8,305±1,854	p=0,148
Çocuklukta Başarısızlık Deneyimi Olma Durumu	Ort ± SS		
Evet	252	8.456±1.557	t=0.592
Hayır	148	8.345±2.206	p=0.588
Çocukluk Çağında Unutamadığı Bir Korku Yaşama	Ort ± SS		
Evet	193	8.544±1.708	t=1.369
Hayır	207	8.295±1.920	p=0.172
Ailenin Her zaman Başarı Beklentisi	Ort ± SS		
Evet	259	8.448±1.815	t=0.489
Hayır	141	8.355±1.841	p=0.625

4. Tartışma

Hemşirelik mesleği, sağlık hizmetlerinin vazgeçilmez bir parçası olup kişilik özellikleri istenilen mesleki özelliklerin kazanılmasında önemlidir. Olumlu kişilik özelliklerine sahip hemşirelerin mesleki başarı ve doyumlarının daha fazla olması kaçınılmazdır.

Hemşirelik mesleği, doğası gereği uzun nöbetler, aşırı iş yükü, belirsiz iş tanımları, rol çatışması, rol belirsizliği, tükenmişlik gibi durumların yoğun olarak yaşandığı meslek grupları arasındadır. Duygusal stresin ve çatışmaların yoğun olduğu sağlık kurumlarında gelecekte ekip üyesi olarak çalışacak olan öğrenci hemşirelerin olumsuz tutum ve davranış sergilemesi örgütsel süreçlere zararı olacağı gibi hemşirelik mesleğine de olumsuz yansır. Diğer taraftan sağlık hizmeti alan hastaların bakım kalitesi düşer.

Literatürde narsisizmin tehlikeli boyutlara ulaşmadığı sürece gerekli ve değerli bir eğilim olduğu vurgulamaktadır (Cihangiroğlu, 2012). Ancak yüksek düzeydeki narsisizm, patolojik narsisizm olarak tanımlanmakta ve narsistik davranış patolojisinin altında düzensiz benlik saygısının yer aldığı belirtilmektedir (Noll ve Rosenbaum, 2014). Araştırmaya katılan öğrencilerin "narsistik kişilik" değerlendirilmesi orta düzeydedir (Tablo 2). Araştırmamızdan farklı olarak Tunç ve diğerlerinin (2020) çalışmalarında hemşirelik öğrencilerinin narsistik düzeyleri normal olarak değerlendirilmiştir. Çalışmamızda araştırma sonucumuzun orta düzeyde olması hemşirelik mesleğini seçen öğrenciler için sevindiricidir. Çünkü hemşirelik mesleğinde yüksek narsisizm puanı birey/hasta gereksinimine odaklanmama, kişisel ve mesleki değerleri ayırt edememe ve öğrenmeye tahammülsüzlük ile ilişkili bir durumdur (Munro ve diğerleri, 2005). Diğer taraftan duygusal stresin ve çatışmaların yoğun olduğu sağlık kurumlarında ekip üyesi olarak çalışacak olan öğrenci hemşirelerin olumsuz tutum ve davranış sergilemesi örgütsel süreçlere zararı olacağı gibi hemşirelik mesleğine de olumsuz yansır. Bu konu ile ilgili Özer ve diğerlerinin (2016) çalışma sonuçları destekleyicidir. Çalışmada çalışan hemşirelerin narsisizm boyutu yüksek olarak değerlendirilmiş bu durum sağlık kurumları için olumsuz olarak yorumlanmıştır. Öğrencilerle ilgili Demirel (2018) Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin narsisizm düzeylerini incelediği çalışmada öğrencilerin narsistik düzeyleri yüksek bulunmuştur. Çalışma sonucu yapılan çalışmalarla karşılaştığımızda narsistik düzey daha düşük ancak eğitim sürecinde dikkate alınması olumlu kişilik özelliklerine sahip hemşirelerin mesleki başarı ve doyumlarının daha fazla olması için önemlidir.

Bu araştırmada hemşirelik öğrencilerinin yaş, cinsiyet, kardeş sayısı, aile türü, ekonomik durum, anne baba mesleği ve anne baba eğitim durumu ile narsistik kişilik arasında ilişki

bulunmamıştır (Tablo 3). Çalışmamız sonuçlarına benzer şekilde Özer ve diğerleri (2016) çalışan hemşirelerin kişilik özelliklerini inceledikleri çalışmalarında cinsiyet ve eğitim durumunun kişilik düzeyleri açısından bir farklılık yaratmadığı saptanmıştır. Başka bir çalışmada da benzer olarak narsisizm, yaş, cinsiyet, aile durumu vb. demografik özelliklere göre değişim göstermediği belirtilmiştir (Atay, 2009). Narsistik kişilik yapılanmasına sahip bireyler demografik özellikleri fark etmeksizin saldırgan ve karşısındaki birey ya da bireyleri aşağılama yolunu seçmekten çekinmeyen davranışlar sergilemektedir. Bu nedenle demografik özelliklerin etkili olmadığı düşünülmektedir. Ancak bu çalışmadan farklı olarak yapılan üniversite öğrencilerinin farklı meslek seçmeleri ile narsistik kişilik özelliklerinin incelendiği çalışmada üniversite öğrencilerinin cinsiyet, anne eğitim düzeyi, baba eğitim düzeyi, aile türü ve mesleğe bakış açısı ile narsistik kişilik düzeyi arasında anlamlı ilişki olduğu saptanmıştır (Hacıoğlu, 2020). Araştırmanın aksine üniversite öğrencilerinin meslek seçiminde narsistik kişilik özelliklerinin incelendiği çalışmada meslek grupları ile narsistik kişilik yapısı arasında bir ilişki olduğu, mesleğe dair algının ve eğitim ortamlarının narsistik kişilik yapısını beslediği belirtilmiştir.

Bu çalışmada 1. sınıf hemşirelik öğrencilerinin narsistik kişilik puanları diğer sınıflara göre yüksek ve anlamlı bulunmuştur (Tablo 3). Araştırmanın aksine Tunç ve diğerleri (2020) hemşirelik birinci sınıf öğrencilerinin çalışmalarında narsisizm düzeyi normal olarak değerlendirilmiştir. Özer ve diğerleri (2016) çalışan hemşirelerin kişilik özelliklerini inceledikleri çalışmalarının sonucunda sağlık kurumlarında hemşire davranışlarını gözlemlen ve eğitim programları ile konuya dikkat çekilmesinin gerekli olduğu vurgulanmıştır. Sınıf düzeyi ilerledikçe hemşirelik eğitimi süresinde hemşirelik mesleği ile ilgili örgüt kültürü, örgüt psikolojisi, iletişim, çatışma yöntemleri, ruh sağlığı alanlarına yönelik birçok dersin etkili olduğu söylenebilir. Dolayısıyla 1. sınıf öğrencilerinde narsisizm diğer sınıflara göre yüksek olmasının nedeni olarak düşünülmektedir. Devam edilen sınıf düzeyi arttıkça narsistik puanının azalması verilen hemşirelik eğitiminin kişilik özelliklerine olumlu etkisinin olduğunu göstermektedir. Diğer taraftan eğitim süresince narsistik özelliklerin düzeltilmemesi hemşirelik mesleğini olumsuz etkileyeceğini söyleyebiliriz.

Sınıf değişkenine yaşla birlikte bakıldığında 18-20 yaş aralığında narsistik puan diğer yaş gruplarına göre yüksektir. Çalışmayı destekleyen araştırmalar bulunmaktadır. Akıncı (2015) çalışmasında yetişkinliğin erken dönemlerinde görülen narsisizmin daha ileri yaşlara göre daha yüksek olduğunu tespit etmiştir (Akıncı, 2015). Yine Özer ve diğerleri (2016) 39 yaş ve üzeri grupta bulunan çalışan hemşirelerin narsisizm (2.58 ± 0.69) ortalaması düşük olarak değerlendirilmiştir. Yurtdışında hemşirelik öğrencileri ile yapılan bir çalışmada, öğrencilerin yaşı ile narsisizm puanları arasında pozitif ilişki olduğu bulunmuştur (Pitt ve diğerleri, 2014). Araştırmalar, narsistik kişiliğin yıllar içinde arttığını (Twenge ve diğerleri, 2008) ve gençlerde yaşlı bireylere göre daha yüksek olduğunu (Foster ve diğerleri, 2003) göstermektedir.

Benlik oluşumundaki en temel etkenlerden birinin sosyalleşme olduğu hatırlandığında, dış çevreden kişinin kendisi ile ilgili geri bildirim almadan sağlıklı bir benlik oluşumundan söz edilememektedir (Ertürk ve Eray, 2016). Hemşirelik öğrencilerinin % 62.3'ü sosyokültürel etkinliklere katılmaktadır. Araştırmada, sosyokültürel faaliyet yapanların narsistik kişilik puan ortalamaları ($X=8.213$), sosyo- kültürel faaliyet yapmayanların narsistik kişilik puan ortalamalarından ($X=8.748$) düşük bulunmuştur. Özkan ve Yılmaz (2010) üniversite öğrencilerinin üniversite yaşamına uyumları için yaptıkları çalışmalarında %40.9'unun sosyal ve kültürel etkinliklere katılmada sorun yaşadığı ve öğrencilerin boş zamanlarında en fazla kültürel etkinliklere katılmak istedikleri belirtilmektedir. Sosyokültürel etkinlikler grup içinde empati yapmayı, iş birliği kurmayı, karşılıklı etkileşim içinde olmayı geliştirir. Sosyokültürel

etkinlikler bireyin kendine güvenmesi, özsaygı ve özgüveninin gelişmesini, başarma isteği, ihtiyaç ve gayreti içinde olmasını sağlar. Sosyokültürel etkinliklere katılım hemşirelik öğrencilerini narsistik kişilik yapısından uzaklaştırdığını söyleyebiliriz. Çalışma sonucuna göre hemşirelik öğrencilerinin birinci sınıftan itibaren gerek uyumları gerekse olumlu kişiliklere sahip olması için üniversitelerin sosyal kültürel etkinlikleri arttırmaları ve eğitimcilerin öğrencileri yönlendirilmeleri önerilmektedir.

5. Sonuç ve Öneriler

Gelecekte sağlık ekibinin bir üyesi olarak çalışacak olan hemşirelik öğrencilerinin baskın bir kişiliğe sahip olması hastanın bakımında yanlış uygulamalara neden olabilir. Orta düzeyde narsistik hemşirelik öğrencilerinde eğitim sürecinde değerlendirilmesi gerekir. Çalışmamız ulusal ve uluslararası kapsamda hemşirelik öğrencilerinin narsistik düzeyini ve etkileyen faktörleri değerlendiren sınırlı çalışmalardan olması nedeniyle önemlidir. Hemşirelik öğrencilerinin sınıf düzeyinde ki artış ile narsistik özelliklerinin azalmış olması verilen hemşirelik eğitimin etkili olmasına bağlamaktayız.

Çalışmamız sonucunda birinci ve ikinci sınıf öğrencilerinin gerek eğitim gerekse sosyal kültürel etkinlikler yönüyle desteklenmesi önerilmektedir. Hemşire akademisyenlerin, özellikle 1. ve 2. sınıf öğrencilerinin eğitimleri sırasında özgüven ve özsaygının olumlu gelişime katkı sağlayacak, başkalarına güvenmeyi, sevmeyi, önem vermeyi, dinlemeyi ve empati kurmayı teşvik edecek teorik ve pratik uygulamaların, müfredatlarda daha fazla yer alması sağlanabilir. Araştırma hemşirelik öğrencilerinin okudukları şehir ve üniversite ile sınırlı olup Türkiye’de farklı Fakültelerde yapılması önerilir.

Kaynaklar

- Akıncı, İ.(2015). The relationship between the types of narcissism and psychological well-being: The roles of emotions and difficulties in emotion regulation, middle east technical university. The Department of Psychology, (Master’s Thesis), Ankara.
- Arslan, E.(2017). Kişilik özellikleri ve meslek seçim ilişkisi:Turizm öğrencileri üzerine bir araştırma. *Kesit Akademi*, 11(11), 200-217. doi:10.18020/1297.
- Atay, S.(2009). Narsistik kişilik envanteri’nin türkçe’ye standardizasyonu. *Gazi University Journal of Economics & Administrative Sciences*, 11(1),181-196. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/gaziuibfd/issue/28326/301018>
- Campbell, W.K., Miller, J.D. (2014). The handbook of narcissism and narcissistic personality disorder. *John Wiley & Sons, Incorporated*. doi:10.1002/9781118093108.
- Cihangiroğlu, N. (2012). Narsistik kişilik ile kurumsal bağlılık arasında bir ilişki var mıdır? *TSK Koruyucu Hekimlik Bülteni*, 11(2),119-126. <https://app.trdizin.gov.tr/publication/paper/detail/tvrnme9uwtnodz09>
- Çıtak, T., Bilgin, G.N., Ak, B. (2020). Hemşirelik öğrencilerinin benlik saygısı, narsisizm ve kişilik özellikleri: Devlet ve vakıf üniversitesi incelemesi. *Uluslararası Eğitim Araştırmacıları Dergisi*, 3(1),16-27. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ueader/issue/55302/712307>

- Demirel, Y. (2018). Sağlık hizmetleri meslek yüksekokulu öğrencilerinin narsisizm düzeylerinin incelenmesi. *Başkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 3(1),60-74. <http://busbid.baskent.edu.tr/index.php/busbid/article/view/89/66>
- Eren, N. (2010). Kişilik bozuklukları ve hemşirelik girişimleri, Bölüm I. *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*, 1(1),33-38. https://jag.journalagent.com/phd/pdfs/PHD_1_1_33_38.pdf
- Ertürk, Y.D., Eray, T.E. (2016). Fenomenolojik bir kavram olarak kendilik ve sosyal ağlarda kendilik sunumu ile narsistik eğilimler ilişkisi: İletişim fakültesi öğrencileri üzerine bir ön çalışma, *Intermedia International E-Journal*, 3:1. doi no: 10.21645/intermedia.2016318941
- Foster, J.D., Campbell, W.K., Twenge, J.M. (2003). Individual differences in narcissism: Inflated self-views across the lifespan and around the world. *Journal of Research in Personality*, 37(6),469-86. [http://dx.doi.org/10.1016/S0092-6566\(03\)00026-6](http://dx.doi.org/10.1016/S0092-6566(03)00026-6)
- George, D., Mallery, M. (2010).SPSS for Windows Step by Step: A Simple Guide and Reference, 17.0 update (10a ed.) Boston: Pearson.
- Hacıoğlu, B.(2020). Narsistik kişilik özellikleri ile meslek seçimi arasındaki ilişkinin incelenmesi, Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.
- Kırağ, N. (2015). Hemşirelik mesleğinin seçiminde ilişkili olan faktörler. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi E-Dergi*, 8(4),226-231. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/753169>
- Koroğlu, E., Bayraktar, S. (2007). Kişilik Bozuklukları, 1. Basım, Ankara: HYB Basım Yayın,s:92.
- Kraus, G., Reynolds, D.J. (2001).The "A-B-C's" of the cluster B's: identifying, understanding, and treating cluster B personality disorders. *Clin Psychol Rev*, 21, 345-73. doi:10.1016/s0272-7358(99)00052-5.
- Munro, D., Bore, M., Powis, D. (2005). Personality factors in Professional ethical behaviour: Studies of empathy and narcissism. *Australian Journal of Psychology*,57(1),49-60 .<https://doi.org/10.1080/00049530412331283453>
- Noll, J.F., Rosenbaum, B. (2014). Narcissistic biographies third age self-transcendence abilities. *Commentary, Personality and Mental Health*, 8,85-88 <https://doi.org/10.1002/pmh.1254>
- Oğuz, T. (2016). Çağdaş narkisisos'lar: Facebook kullanım alışkanlıkları ve narsisizm. *Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Akademik Dergisi*, 9(2). doi:10.18094/si.33596
- Özer, Ö., Uğurluoğlu, Ö., Kahraman, G., Avcı, K. (2016). Hemşirelerin karanlık kişilik özelliklerinin sosyo demografik değişkenler açısından incelenmesi. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*,14(3),218. doi: 10.18026/cbusos.00288
- Özkan, S., Yılmaz, E. (2010). Üniversite öğrencilerinin üniversite yaşamına uyum durumları(Bandırma örneği). *Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi*, 5,13. <https://www.researchgate.net/profile/6/publication/292989046>

Özmen, E. (2006). Kendini Tanıma Rehberi. İstanbul: Sistem Yayıncılık, Kıssadan Hisseler Dizisi.

Pitt, V., Powis, D., Tracy, L.J., Hunter, S. (2014). Nursing students' personal qualities: A descriptive study. *Nurse Education Today*, 34(9),1196-1200. doi: 10.1016/j.nedt.2014.05.004

Tabachnick, B.G., Fidell, L.S. (2013). Using Multivariate Statistics (sixth ed.)Pearson, Boston, ISBN-13:978-0-13-479054-1

Twenge, J.M., Konrath, S., Foster, J.D., Campbell, W.K., Bushman, B.J. (2008). Further evidence of an increase in narcissism among college students. *Journal of Personality*, 76(4),919-928. <https://doi.org/10.1111/j.1467-6494.2008.00509.x>

Beyanlar

Bu çalışma, araştırmacılar tarafından yapılmış herhangi bir kişi/kurum/kuruluş tarafından maddi/manevi desteklenmemiştir. Araştırma 02/11/2017 tarihli 2017/11 karar sayılı Kastamonu Üniversitesi Fen, Mühendislik ve Sağlık Bilimleri Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu yazısı ile verilen etik kurul izni Kastamonu Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığından yazılı izin alınmıştır. Bildiriler: Bu çalışma, VI. Uluslararası X. Ulusal Psikiyatri Hemşireliği Kongresinde 20-23 Ekim Tarihleri arasında Özet Sözel Bildiri olarak sunulmuştur. Yazar Katkıları: Fikir: HK, NT, Tasarım: HK, NT, Denetleme: HK, Kaynaklar: HK, NT, Veri Toplama: NT, Analiz ve Yorum: HK, NT, Literatür taraması: HK, Yazı yazarı: HK, NT, Eleştirel İnceleme: HK

Extended Abstract

Introduction: Personality structure affects the lifestyle and choices of the individual. The choice made by the individual will affect not only her/his own life but also the lives of other individuals (spouse selection, career choice, etc.). In this personality structuring, it is the narcissistic personality that has been mentioned recently. Narcissistic personality is not preferred to be dominant in some occupational groups. In line with this information, the narcissistic personality structure of nursing students, who are at the forefront of patient care, is a matter of curiosity. Aim: It was conducted to examine the narcissistic level of the nursing students and the variables affecting them. Materials and methods: The descriptive study was conducted with a total of 400 students studying at the nursing department of a state university. The "Narsistik Kişilik Envanteri (NKE)" (Narcissistic Personality Inventory) was used with the descriptive questions for the students to collect the data. T-test, Anova test, number, percentage, mean, standard deviation, Scheffe test were used in the analysis of the data. Results: The average "narcissistic personality" of nursing students is $8,415 \pm 1,822$. When the average scores of the nursing students' narcissistic scores were compared with their grade level, a significant relationship was found. Narcissistic personality scores of 1st grade students is $(8,895 \pm 2,013)$, narcissistic personality scores of 3rd grade $(8,222 \pm 1,549)$ and 4th grade $(8,078 \pm 1,751)$ students' narcissistic personality was higher than their average ($p < 0.05$). Narcissistic personality scores of those engaged in socio-cultural activities ($X = 8,213$) were found to be lower than those who did not ($X = 8,748$). In order to conduct the study, written permission was obtained from the Ethics Committee of the University and written permission from the Faculty Dean. Results: Nursing students have middle-level narcissistic personalities. It is considered as a situation that should be evaluated in the education process of moderate narcissistic nursing students and should be addressed in

their professional life. It is inevitable that nurses with positive personality traits will have more professional success and satisfaction as a result of nursing education. The class level of students and their participation in socio-cultural activities were found to be effective on their narcissistic personality scores. Narcissistic personality decreases with increasing grade levels of students. Narcissistic personality of students who engage in social cultural activities is low. We can say that the nursing education students receive during their undergraduate education has an effect on the narcissistic personality. If the narcissistic personality of the nursing students who will work with the team is dominant, they may not be in harmony with the team and may cause a practice error that may cost the life of the patient under their care. Our study is important in terms of contributing to science because it is a limited study that evaluates the narcissistic level of nursing students and the factors affecting them nationally and internationally. We attribute the increase in the grade level of nursing students and the decrease in their narcissistic features to the effectiveness of nursing education. It is recommended to support first and second year students in terms of both education and socio cultural activities. It can be ensured that the theoretical and practical applications that will contribute to the positive development of self-confidence and self-esteem of nurse academicians, especially during the education of 1st and 2nd grade students, and that will encourage others to trust, love, care, listen and empathy, can be provided more in the curriculum. There should be support for university students in terms of socio-cultural opportunities.